

Uitrol digitale meter

Hoorzitting Vlaams parlement

10 maart 2021

Stand van zaken uitrol digitale meters

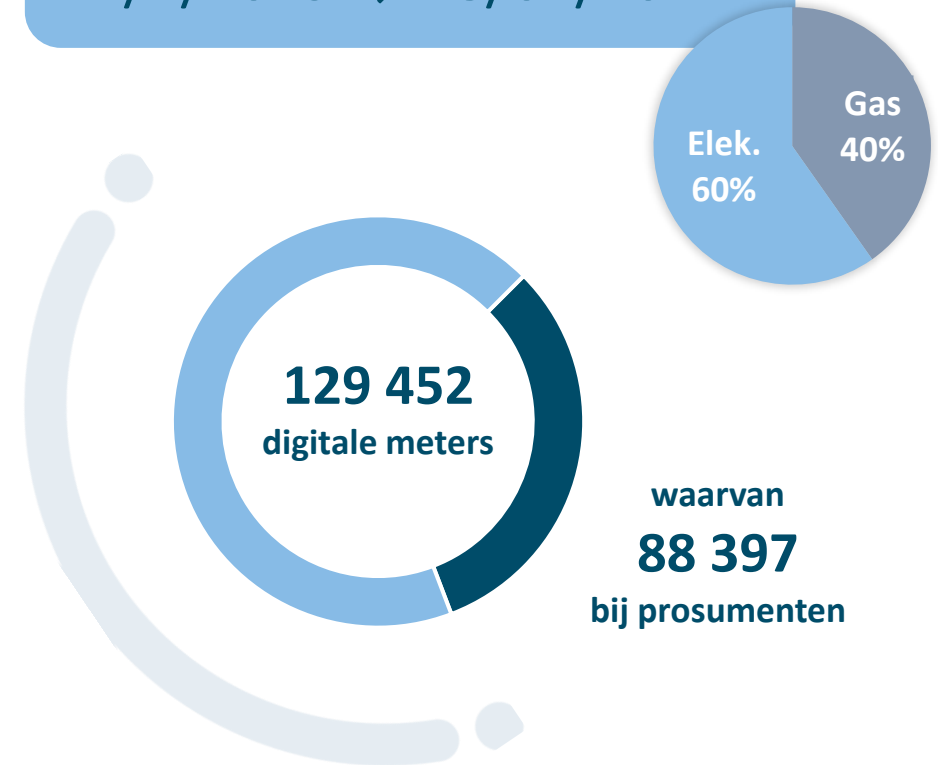
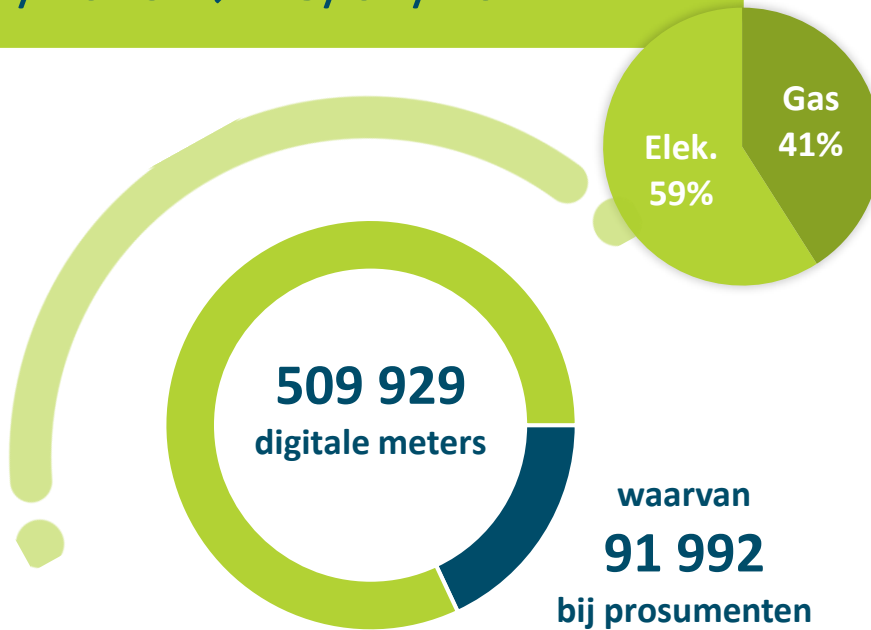
STAND VAN ZAKEN UITROL EIND FEBRUARI 2021

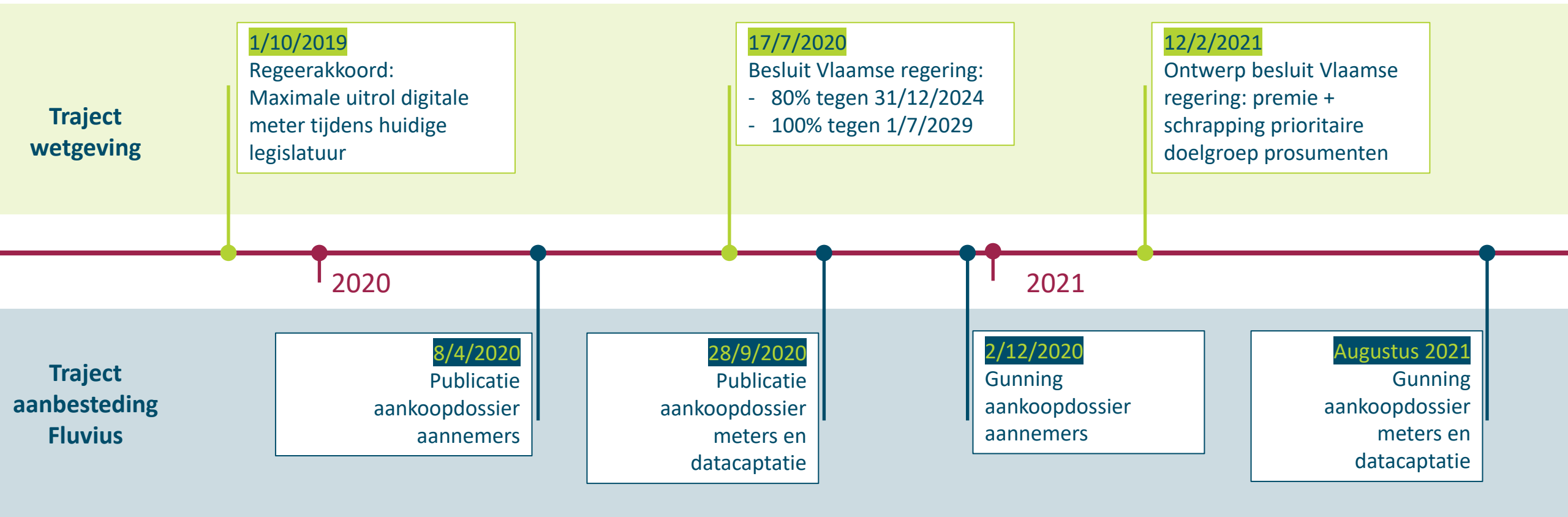
Natuurlijke uitrol
1/4/2019 → 28/02/2021

Ombouw doelgroepen
1/7/2019 → 28/02/2021

6 3 9 3 8 1
**Totaal aantal
digitale meters**

Versnelde uitrol digitale meters in Vlaanderen

Aankoopdossier aannemers

- Aankoopdossier omvat plaatsing van > 4 miljoen elektriciteits- en gasmeters tegen einde 2024
- Stand van zaken
 - Opdracht is in december 2020 gegund aan drie aannemersconsortia
 - Uitrol op het terrein is in februari/maart 2021 van start gegaan
 - Geleidelijke opbouw van aantal technici in de loop van 2021
- Enkele drinkwaterbedrijven nemen deel aan dit dossier voor een proefproject van 70 000 meters

Aannemers voor plaatsen digitale meters

Vier trajecten uitrol digitale meter

Klassieke aannemers

Natuurlijke uitrol

(april 2019-)

Wat?

- Nieuwbouw & renovatie
- Vervanging meters
- Nieuwe budgetmeters
- Nieuwe prosumenten
- Op vraag van de klant

Wie?

- 12 Fluvius-regio's
- Binnen bestaande raamcontracten

Aannemer TEA

Ombouw doelgroepen standaard meterwerk

(juli 2019-december 2022)

Wat?

- Bestaande budgetmeters
- Bestaande prosumenten*
- Piloot slimme meters
- Metrologie

Wie?

- 1 aannemersconsortium
- 60 technici

Klassieke aannemers Extra technici

Ombouw doelgroepen niet-standaard meterwerk

(september 2020-maart 2022)

Wat?

- Bestaande budgetmeters
- Bestaande prosumenten*
- Piloot slimme meters
- Metrologie

Wie?

- 15 aannemers
- 20 technici

Ombouw aannemers Unit-T – 3DM – TEAPlus

Versnelde uitrol

(maart 2021-december 2024)

Wat?

Alle andere netgebruikers:

- Elektriciteit $\leq 56\text{kVA}$
- Gas: G4 of G6

Wie?

- 3 aannemersconsortia
- 750 technici

* bestaande prosumenten werden als prioritaire doelgroep geschraapt in ontwerp besluit Vlaamse regering

Aankoopdossier meters en datacaptatie

- Aankoopkoopdossier omvat levering van
 - 2,7 miljoen elektriciteitsmeters
 - 1,8 miljoen gasmeters
 - bijhorend datacaptatiesysteem
 - data-as-a-service dienst gedurende 15 jaar
- Stand van zaken
 - Lastenboek uitgestuurd op 4 januari 2021
 - Gunning voorzien in augustus 2021
- Andere Belgische netbeheerders en enkele drinkwaterbedrijven nemen deel aan dit dossier

Uitrol digitale meters na arrest Grondwettelijk Hof

Gevolgen arrest Grondwettelijk Hof

Arrest Grondwettelijk Hof van 14/01/2021

- Geen juridische basis meer voor terugdraaiende teller
- Iedere netgebruiker moet voor een bekabelde digitale meter kunnen kiezen
- Wie de plaatsing van een digitale meter verhindert, kan niet zonder advies van de lokale adviescommissie afgesloten worden

Ontwerp besluit Vlaamse regering van 12/02/2021

- Prosumenten worden geschrapt als prioritaire doelgroep
- Recht op retroactieve investeringspremie voor prosumenten die meter laten vervangen door digitale meter voor einde 2025

Datum publicatie arrest = einde terugdraaiende teller

- Vanaf publicatie arrest wordt geen compensatie van afname en injectie meer toegepast voor netgebruikers met een digitale meter
- Op de dag van publicatie arrest (1/3/2021) werden om 0u00 de meterstanden uitgelezen en overgemaakt aan de leveranciers die op basis van deze data een afrekening opmaken

Bekabelde oplossing

- Iedere netgebruiker kan een bekabelde digitale meter vragen
- Een bekabelde digitale meter is pas beschikbaar vanaf januari 2023
- In afwachting hiervan is een oplossing nodig voor klanten die een bekabelde digitale meter vragen:
 - Defecte meter, spanningswijziging, metrologie
 - PV-installaties > 15 jaar, PV-installaties > 1/1/2021, niet-prosumenten, budgetmeterklanten, ...

Aandachtspunt

Alternatief voor bekabelde digitale meter tot 2023 nodig

Weigering plaatsing digitale meter

- Op basis van het Energiedecreet is de plaatsing van een digitale meter verplicht
- Sinds het arrest van het Grondwettelijk Hof is het aantal gezinnen dat na een afspraak niet thuis is of een nieuwe afspraak wil, toegenomen tot meer dan 30%
- In sommige gevallen is het noodzakelijk om een digitale meter te plaatsen: defecte meters, ombouw net, PV-installaties > 1/1/2021, PV-installaties > 15 jaar, budgetmeters ...
- Er mogen geen analoge meters meer geplaatst worden
- Procedure in geval van weigering plaatsing digitale meter
 - Gedropte klanten: lokale adviescommissie (LAC)
 - Andere klanten: overtuigingscel + gerechtelijke procedure met het oog op toegang tot de meter

Aandachtspunten

- draagvlak nodig voor het cruciaal belang van de digitale meter voor de energietransitie
- duidelijkheid nodig over wat er moet gebeuren in geval van weigering

Schrapping prosumenten als prioritaire doelgroep

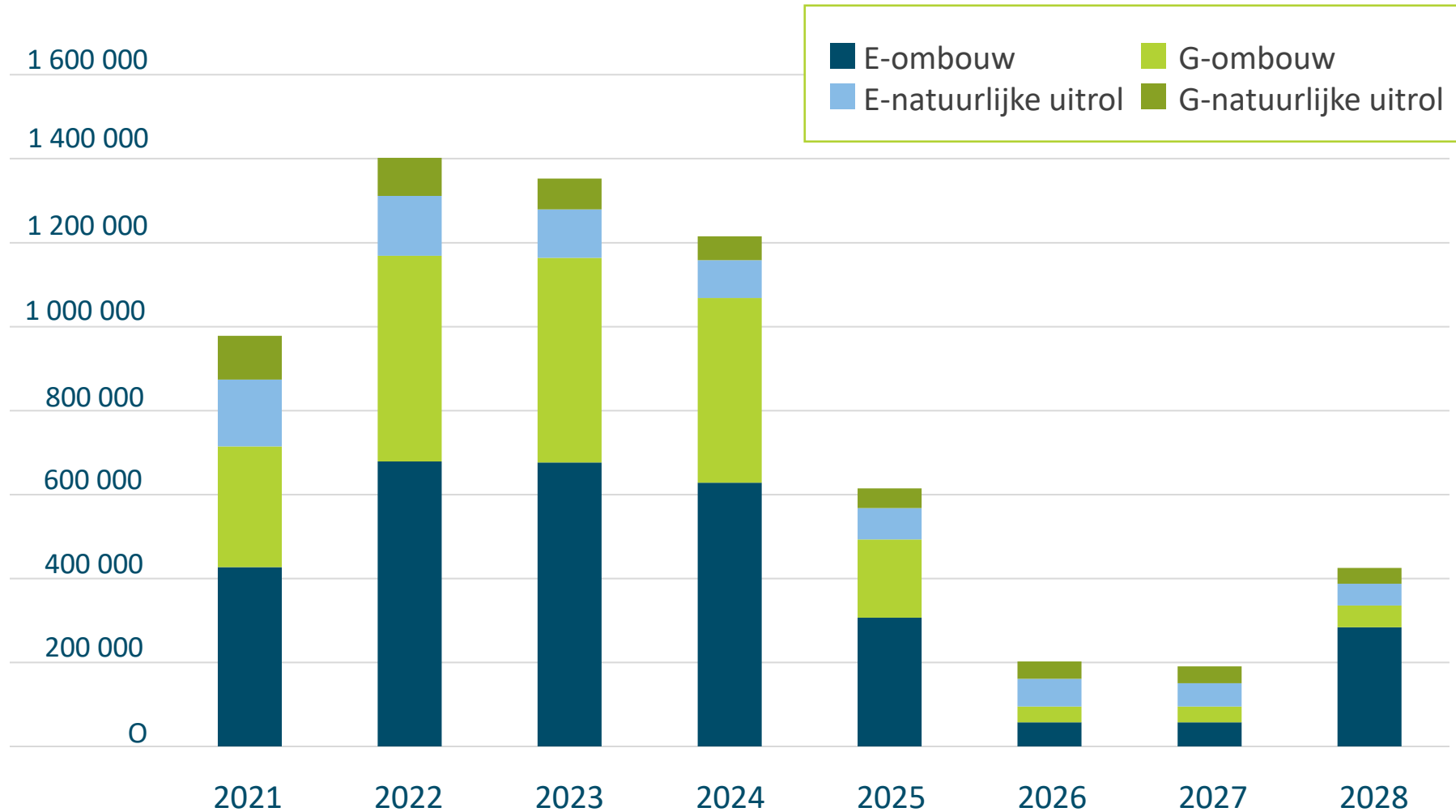

- Aanvankelijk was voorzien om vóór einde 2022 een digitale meter te plaatsen bij alle prosumenten
- De Vlaamse regering heeft beslist om prosumenten als prioritaire doelgroep te schrappen. Prosumenten die vanaf 2025 toegang voor plaatsing digitale meter weigeren, verliezen recht op premie
- PV-installaties > 15 jaar of > 1/1/2021: plaatsing digitale meter conform Energiebesluit
- PV-installaties < 15 jaar en < 1/1/2021:
 - 2021-2024: uitrol digitale meter bij prosumenten in het kader van versnelde uitrol
 - Bij niet akkoord worden de prosumenten herpland in functie van een efficiënte aanpak van de uitrol en bij voorkeur voor einde 2025

Aandachtspunt

draagvlak nodig voor plaatsing digitale meter bij prosumenten

Uitrolplanning na arrest Grondwettelijk Hof

Voorziene standaard informatiecampagne Fluvius

- Campagne via sociale media in regio's waar Fluvius langskomt
- Communicatiekit voor lokale besturen: artikel website/gemeentebblad, foto's, filmpjes ...
- Persoonlijke briefwisseling met klanten
- Gebruik van filmpjes op website Fluvius om klantervaring te verbeteren
- Planningschecker die elke klant een zicht geeft op wanneer Fluvius langskomt
- Antwoord op veelgestelde vragen (FAQ)
- Overtuigingscel om netgebruikers te overtuigen van de voordelen van de digitale meter

Aandachtspunt

gezamenlijke, actieve en brede communicatiecampagne van Vlaamse overheid, VREG en Fluvius nodig om draagvlak digitale meter te herstellen

De digitale meter als noodzakelijk fundament voor een haalbare en betaalbare energietransitie

De energietransitie betekent een belangrijke uitdaging voor het elektriciteitsnet

Elektriciteitsproductie

Meer decentrale en hernieuwbare elektriciteitsproductie

- Bidirectioneel netwerk
- Meer variatie
- Minder controleerbaar

Elektriciteitsverbruik

Verschuiving van fossiele naar duurzame elektrische energie

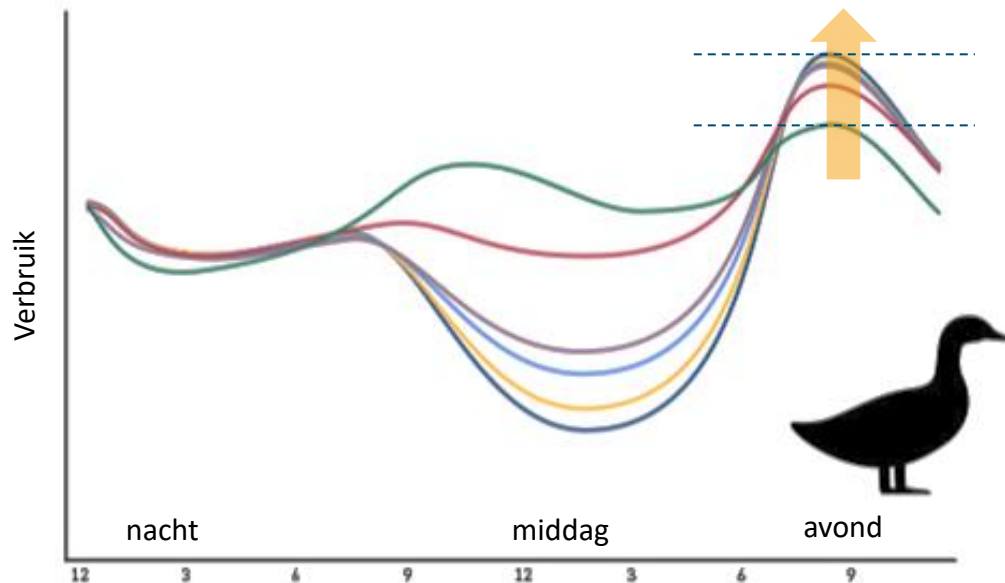
- Elektrische voertuigen
- Warmtepompen
- Meer gelijktijdig netgebruik

Risico op congestie
in het distributienet neemt toe

De energietransitie betekent een belangrijke uitdaging voor het elektriciteitsnet

Typisch elektriciteitsverbruiksprofiel heeft de vorm van een eend (“duck curve”):

- daling middagverbruik: zelfverbruik van eigen productie
- stijging avondpiek: nieuwe verbruikers zoals elektrische voertuigen, warmtepompen ...

Zonder begeleidende maatregelen zorgt de evolutie van het verbruiksprofiel voor zeer grote netinvesteringen.

In een business as usual scenario zal er in Vlaanderen de volgende 30 jaar een extra (gedeeltelijk) te vermijden netinvestering in het distributienet van ongeveer 5 miljard euro nodig zijn.

Wat zijn de alternatieven voor massale netversterkingen?

1

Minder
elektriciteit
verbruiken

2

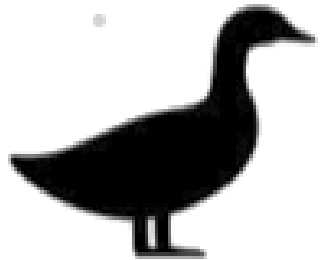
Minder
elektriciteit
injecteren

3

Capaciteit
bestaande netten
maximaal benutten

4

Energieverbruik
verschuiven buiten
de piek

fluvius.

1 Minder elektriciteit verbruiken

*Rationeel energieverbruik
steunt op informatie
uit de
digitale meter*

- Strengere normen nieuwbouw
- Renovatie bestaande gebouwen
- Energiezuinige toestellen
- Rationeel energieverbruik

Bewustwording en motivatie
Identificatie energiebesparings-
mogelijkheden

Opvolging via webportaal Fluvius
Beschikbare apps via
maakjemeterslim.be

2 Minder elektriciteit injecteren

De digitale meter is een essentieel instrument om zelfproductie te maximaliseren

- Beperken injectiepiek in de zomer
- Lokale productie maximaal lokaal gebruiken

Bewustwording en motivatie
Maximalisatie zelfverbruik

Opvolging via webportaal Fluvius
Beschikbare apps via
maakjemeterslim.be

3 Capaciteit bestaande netten maximaal benutten

Digitaliseren en automatiseren van het net steunt op de digitale meter

- Netbelasting monitoren en netgrenzen bewaken
- Netbelasting simuleren met reële verbruiksprofielen
- Gericht investeren in noodzakelijke netversterkingen
- Gericht ingrijpen bij dreigend netfalen

Gedetailleerde data netbelasting
Focus op kritische netten

Bepalen van reële
verbruiksprofielen
Uitvoeren van gerichte acties

4 Energieverbruik verschuiven buiten piek

*De digitale meter
faciliteert
rationeel netgebruik*

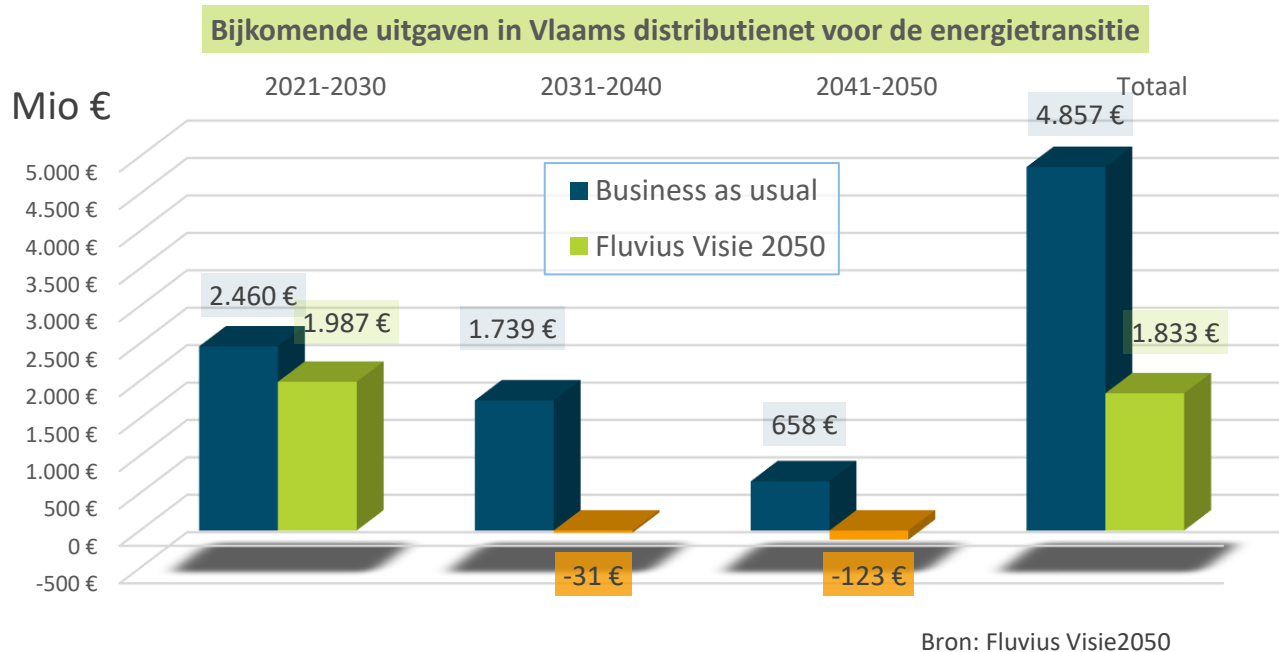
- Aanmoedigen van rationeel netgebruik
- Piekverbruik beperken via tarifaire prikkels
- Leveren van netondersteunende diensten door netgebruikers
- Aansturen grote verbruikers (warmtepompen, elektrische voertuigen ...)

Invoering van capaciteitstarief
Meten en waarderen van
verbruiksgedrag

Meten van netondersteunende
diensten
Netinformatie delen
met vrije markt

De alternatieven voor massale netinvesteringen maken de energietransitie betaalbaarder

Huidige aanpak

- ± 5 miljard € extra uitgaven elektriciteit
- gemiddelde verhoging totale netkosten met 13%

Fluvius visie 2050

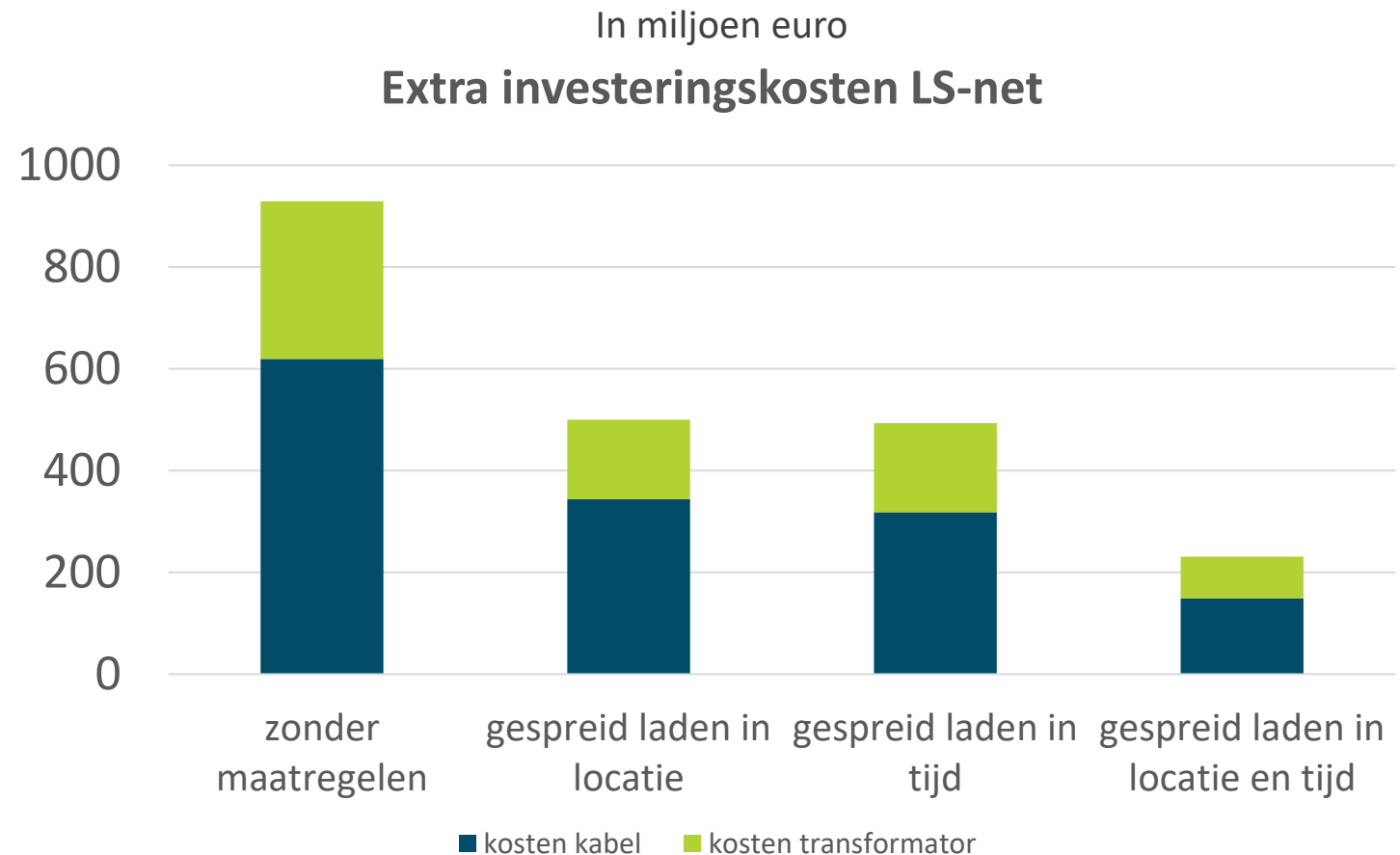
- ± 2 miljard € extra uitgaven elektriciteit
- gemiddelde verhoging totale netkosten met 6%

De digitale meter is essentieel voor een haalbare en betaalbare energietransitie

Als voorbeeld: impact van verstandig elektrisch laden op de LS-netten

- Als we niets doen, is een extra investeringsbudget van 1 miljard euro nodig voor het versterken van de LS-netten voor een capaciteit van 1 miljoen elektrische voertuigen
- Als we er kunnen voor zorgen dat klanten gespreid laden in locatie en in tijd, kan het extra investeringsbudget beperkt worden tot 230 miljoen euro

A photograph of two workers in an industrial or laboratory setting. The worker in the foreground is wearing a white hard hat with the 'fluvius' logo, a clear face shield, a blue surgical mask, and orange nitrile gloves. He is using an orange-handled screwdriver to work on a metal panel. He is wearing a blue and yellow high-visibility work jacket with a 'fluvius' name tag. In the background, another worker is visible, wearing a blue shirt and a blue surgical mask. The scene is brightly lit, and there are some blurred elements in the background, suggesting a busy work environment. A semi-transparent dark grey box with the text 'Punctuele vragen' is overlaid on the left side of the image. At the bottom, there are several yellow decorative arcs and dots.

Punctuele vragen

Impact van go live Atrias op invoering capaciteitstarief

- Atrias is van start gegaan in 2011
- Geplande go live Atrias in september 2021
- Om de continuïteit van de marktwerking te garanderen, is de invoering van het capaciteitstarief op 1/1/2022 (vlak na go live Atrias) onverantwoord
- Wij stellen daarom voor om het capaciteitstarief pas vanaf 1/7/2022 in te voeren

Tijdsafhankelijke distributienettarieven

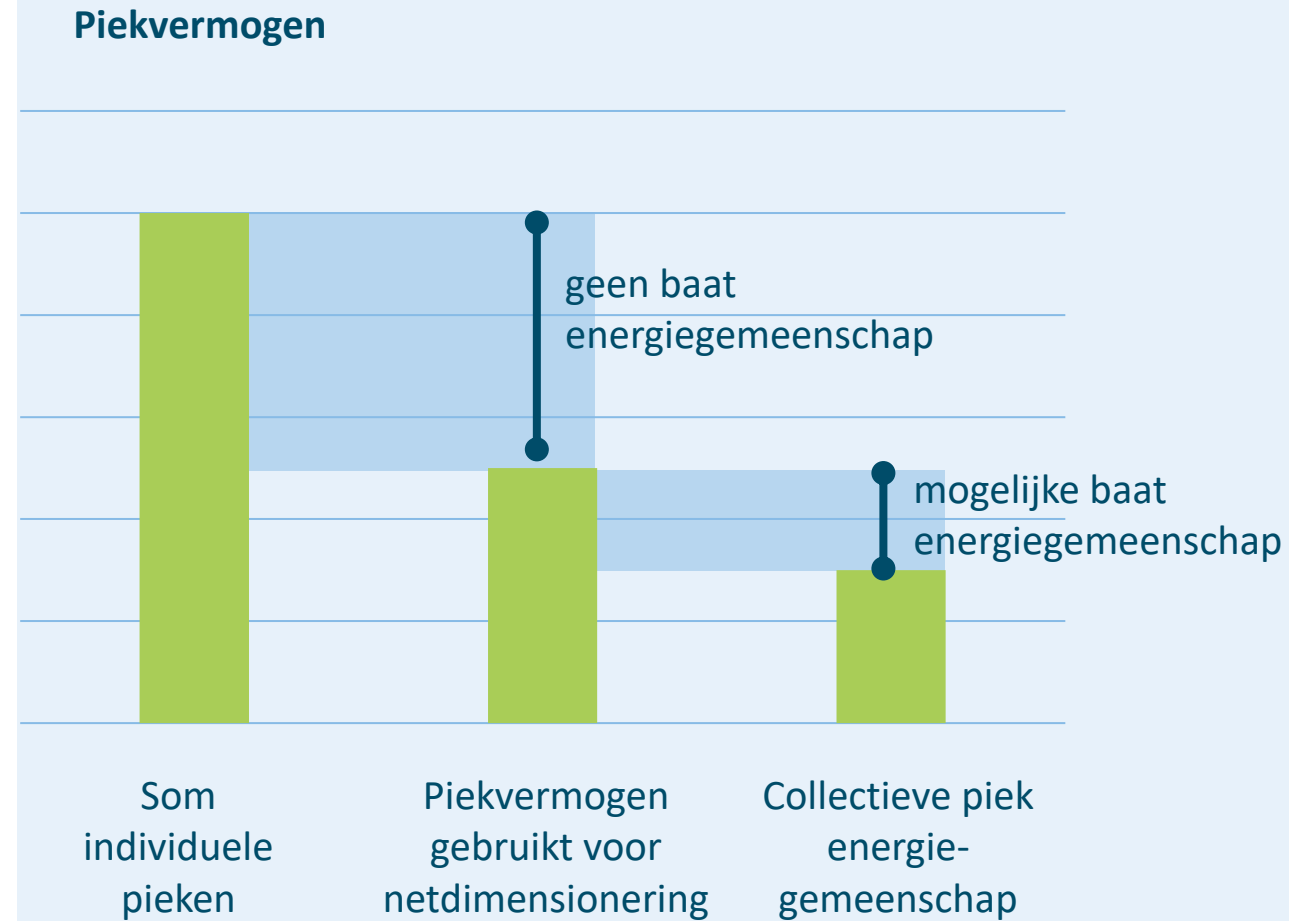

- Een capaciteitstarief geeft een prikkel om het verbruik tijdens piekmomenten te beperken
- Tijdsafhankelijke distributienettarieven zouden een nog grotere prikkel geven, maar hiervoor is meer onderzoek nodig (o.a. mogelijk tegenstrijdig signaal t.o.v. dynamische energieprijzen)
- De DNB's zullen tegen einde 2023 een studie uitvoeren over de eventuele noodzaak en invoering van tijdsafhankelijke distributienettarieven
- Via databeheer en de poorten van de digitale meter faciliteren de DNB's marktinitiatieven om het verbruik te regelen (o.a. dynamische tarieven)

Korting op nettarieven voor energiegemeenschappen

- Uitgangspunten
 - Alleen een korting als er een baat is voor het net
 - Geen voordeel bij ongewijzigd gedrag
- Netdimensionering houdt rekening met (on)gelijktijdigheid
- Het louter zich verenigen in een energiegemeenschap levert geen baat op voor het net
- Enkel een bijkomende vermindering van de collectieve piek zorgt voor een baat voor het net

Kernboodschappen

De digitale meter is noodzakelijk voor een haalbare en betaalbare energietransitie

Gezamenlijke, actieve en brede communicatiecampagne van Vlaamse overheid, VREG en Fluvius nodig om draagvlak digitale meter te herstellen

Tijdelijke oplossing nodig als alternatief voor bekabelde digitale meter

fluvius.

Tot bij u